

**XVI. Σχόλια ἑνὸς γεωπολιτικοῦ ἐπὶ μιᾶς νομικοφανοῦς
πολιτικῆς διαδικασίας
ἢ
Ἦ διὰ τῆς ΔΔΟ Ὑπονόμευσις τῆς Διεθνοῦς Ἐννόμου Τάξεως
καὶ τοῦ κύρους τοῦ Διεθνοῦς Δικαίου¹**

[Ἡμερίδα ΕΔΕΚ, 26 Σεπτεμβρίου 2015, Λευκωσία-Κυπριακὴ Δημοκρατία]

Κύριοι ἄξονες τῆς Εἰσηγήσεως:

Στὴν παροῦσα Εἰσηγήση ἀναφερόμεθα καὶ ἐμβαθύνομε σὲ ὠρισμένες πτυχῆς τοῦ ζητήματος τῆς ἐπιλύσεως τοῦ Κυπριακοῦ ἀναφορικῶς πρὸς τὰ Πλάσματα Δικαίου τὰ χρησιμοποιούμενα ἀπὸ φορεῖς τῆς διεθνοῦς, λεγομένης, κοινότητος πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ Κυπριακοῦ μέσω τῆς λεγομένης ΔΔΟ, ὅπως καὶ τὰ Διεθνῆ ἐγκλήματα ποὺ τὰ ἀνωτέρω πλάσματα δικαίου συγκαλύπτουν καὶ νομιμοποιοῦν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ δημιουργοῦν προϋποθέσεις γιὰ χαοτικὴ διχοτόμηση στὴν καταρρητησομένη "μετεξελιχθεῖσα" Κυπριακὴ Δημοκρατία.

1) Ὑποστηρίζομε ὅτι βασικοὶ πυλώνες τῶν διαφορῶν σχεδίων καὶ προτάσεων ἐπιλύσεως τοῦ Κυπριακοῦ, οἱ ὁποῖοι διαχρονικῶς ἀποτελοῦν τὴν βάση τῶν διαπραγματεύσεων, συνιστοῦν δικαϊκὰ πλάσματα. Θὰ παρουσιασθεῖ τί μπορεῖ νὰ ὑποδηλώνει ἢ ἀνάγκη χρήσεως τόσων πλασμάτων δικαίου, καὶ μάλιστα ἐπὶ θεμελιωδῶν ρυθμίσεων ἐπιλύσεως τοῦ Κυπριακοῦ, καὶ πῶς μπορεῖ τὸ γεγονός αὐτὸ νὰ ἐπηρεάσει τὴν λειτουργικότητα τοῦ προτεινομένου ὑποδείγματος ἰδρύσεως καὶ διακυβερνήσεως.

2) Παραλλήλως, ἐξετάζεται τὸ ζήτημα τῆς ἐκ τῶν ὑστέρων νομιμοποιήσεως παρανόμων καταστάσεων καὶ πῶς ἡ διαχείρισις καὶ ἐπίλυσις τοῦ Κυπριακοῦ μπορεῖ νὰ λειτουργήσῃ δικαιοπραγωγικῶς.

3) Ἐπὶ πλέον, ἀναλύεται τὸ ζήτημα τῆς συνεχίσεως ἢ διαδοχῆς τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, καὶ ἐξετάζεται τί μπορεῖ νὰ συνεπάγεται γιὰ τὴν νομικὴ ἀντιμετώπιση τῶν τελεσθέντων ἀπὸ τὴν τουρκικὴ πλευρὰ διεθνῶν ἐγκλημάτων στὴν Κύπρο.

1. Τὸ ὑλικὸν τῆς Εἰσηγήσεως ἠντλήθη ἀπὸ τὸ πόνημα: Ἰ. Θ. Μάζης-Β. Μπαλαφούτα, *Γεωπολιτικὴ Πραγματικότητα στὸ Δίπολο Ἑλλάδος-Κύπρου: Λύσεις καὶ Ἄλλοθι*, Παπαζήσης, Ἀθήνα 2015

Ἔννοια δικαίκοῦ πλάσματος

Τὸ "δικαῖκὸν πλάσμα" ὡς γνωστὸν ἀποτελεῖ ἓνα νομικὸ ἐργαλεῖο μὲ τὸ ὁποῖο ὁ νομοθέτης—παρακάμπτοντας νομικὰ ἢ πραγματικὰ ἐμπόδια— κατασκευάζει, γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση συγκεκριμένου σκοποῦ, ὠρισμένη νομικὴ κατάσταση, μὴ ἀνταποκρινομένη εἰς τὴν πραγματικότητα.

Θὰ πρέπει νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν στοιχεῖα ποὺ ἀποδίδονται ἀπὸ τοὺς νομικοὺς στὸ δικαῖκὸ πλάσμα, ὅπως, μεταξὺ ἄλλων:

- 1) ἡ εἰκονικότης στὴν ὁποία στηρίζεται,
- 2) τὸ γεγονὸς ὅτι δὲν ἐξαιλεῖται τὶς δυσχέρειες ἀλλὰ ἀπλῶς τὶς παρακάμπτει,
- 3) τὸ ὅτι χαρακτηρίζεται ὡς μία ἀτελὴς μορφὴ πρὸς λύσιν τοῦ ζητήματος,
- 4) τὸ γεγονὸς ὅτι δηλώνει ἓνα τεχνητὸ ἀναγκαῖο ψεῦδος,
- 5) τὸ ὅτι ἀντιτίθεται στὴν καθιερουμένη πραγματικότητα, ἢ ἀποτελεῖ ἀλλοίωση ἢ παραμόρφωση τῆς πραγματικότητος,
- 6) τὸ γεγονὸς ὅτι τοποθετεῖ ἓνα γεγονός, πρᾶγμα, πρόσωπο, ἢ κατάσταση ἐντὸς μιᾶς συνειδητῶς ἀκαταλλήλου νομικῆς κατηγορίας πρὸς ἐπίτευξιν πρακτικῆς ἐν συνεχείᾳ λύσεως

Ἡ ὁμοσπονδία ὡς πλάσμα δικαίου

► Ἡ παραδοχὴ ὅτι στὰ πλαίσια τῆς ὁμοσπονδίας θὰ ὑπάρχουν ὁμόσπονδες πολιτείες, οἱ ὁποῖες θὰ ἔχουν ἐπὶ μέρους κυριαρχικὲς ἐξουσίες, πέρα ἀπὸ τὴν κεντρικὴ διοίκηση, συνιστᾷ πλάσμα δικαίου.

► Δηλαδή:

- i) ὁ χωρισμὸς τῆς κρατικῆς ὀντότητος σὲ ἐπὶ μέρους ὀντότητες,
- ii) ἡ συνύπαρξις τῆς κυριαρχίας καὶ τῶν ἐξουσιῶν τῶν δύο αὐτῶν ὀντοτήτων παραλλήλως πρὸς τὴν κεντρικὴ διοίκηση τοῦ ὁμοσπόνδου κράτους, καθὼς καὶ
- iii) ἡ μεταβίβασις ἐξουσιῶν ἀπὸ τὶς ὀντότητες αὐτὲς πρὸς τὴν κεντρικὴ διοίκηση θεμελιώνονται ἐπὶ τῇ βάσει δικαίκοῦ πλάσματος.

Ἄομοσπονδία - Ἐκ τῶν ὑστέρων νομιμοποιήσις παράνομων καταστάσεων

► Ἡ πρόβλεψις συστάσεως διζωνικῆς καὶ δικαιονομικῆς ὁμοσπονδίας νομιμοποιεῖ ἐκ τῶν ὑστέρων τὴν παράνομη, λειτουργοῦσα ὡς de facto, κατάσταση τοῦ ψευδοκράτους. Ὁ γεωγραφικὸς διαχωρισμὸς, ποὺ ἐπιδίωξε διαχρονικῶς ἡ τουρκικὴ ἐξωτερικὴ πολιτικὴ, νομιμοποιεῖται καὶ ἀποτελεῖ τὴν βάση ἐπιλύσεως τοῦ Κυπριακοῦ.

► Αὐτὸ συμβαίνει διότι συστήνονται δύο πολιτείες ποὺ τελοῦν σὲ σχέση ἰσότητος μεταξὺ τους, ἐκ τῶν πραγμάτων δηλαδή νομιμοποιεῖται τὸ ψευδοκράτος καὶ ἀνάγεται σὲ ἰσότητη πολιτεία ἐν σχέσει πρὸς τὴν Κυπριακὴ Δημοκρατία, ἢ ὁποῖα μετατρέπεται ἀπὸ κράτος σὲ πολιτεία, σὲ κοινότητα.

► Ἐν περιπτώσει, λοιπόν, ἐπιλύσεως τοῦ Κυπριακοῦ ἐπὶ τῇ βάσει ἰδρύσεως ὁμοσπονδίας ἐπέρχεται μία οἰονεὶ νομιμοποίησις τοῦ ψευδοκράτους. Πρόκειται γιὰ οἰονεὶ νομιμοποίηση, διότι ἐπέρχεται ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐπιδιωκομένης συνπεύσεως.

► Ἡ ἐκ τῶν ὑστέρων νομιμοποίησις μιᾶς ἀναμφισβητήτως παρανόμου καταστάσεως, ἡ ὁποία ἔχει καταδικασθεῖ ἀπολύτως ἀπὸ τὸ σύνολον τῆς διεθνοῦς κοινότητος, ἀποτελεῖ σίγουρα ἓνα ἀρνητικὸ προηγουμένον ἐν σχέσει πρὸς τὴν θεμελιώδη ἀρχὴ τῆς ἐδαφικῆς κυριαρχίας.

► Ἔχει ἰδιαιτέραν βαρύτητα, μάλιστα, ἡ διαχείρισις τοῦ Κυπριακοῦ ζητήματος ἰδίως στὴν ἐποχὴ μας, μετὰ τὶς μονομερεῖς ἀνακηρύξεις: (1) τοῦ Κοσσόβου, (2) τῆς Ἀμπχαζίας, (3) τῆς Νότιας Ὀσετίας καὶ (4) τῆς Κριμαίας, οἱ ὁποῖες εἶναι παράνομες καὶ ἔχουν ἐπιβληθεῖ ὡς de facto καταστάσεις.

► Ἡ ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος νομιμοποίησις τοῦ ψευδοκράτους ἀπὸ τὴν διεθνή κοινότητα ἴσως λειτουργήσῃ πρὸς τὴν κατεύθυνση διαμορφώσεως πρακτικῆς ἐν ἀπολύτῳ ἀντιθέσει πρὸς ὅσα προβλέπει τὸ διεθνὲς δίκαιο καὶ ἴσως "δώσει κίνητρο" γιὰ ἀναλόγου φύσεως ἀπολύτως καταδικαστέες ἐνέργειες.

Ἡ μεταβίβασις τῶν δομῶν τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας στὴν Ἑλληνοκυπριακὴ Πολιτεία ὅπως καὶ τοῦ ψευδοκράτους στὴν Τουρκοκυπριακὴν ὡς πλάσμα δικαίου

Τὸ προταθὲν ὑπὸ τοῦ Σχεδίου Ἄνὰν εὔρημα περὶ μεταβιβάσεως ὅλων τῶν δομῶν τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας στὴν Ἑλληνοκυπριακὴ Πολιτεία καὶ ἀντιστοίχως τοῦ ψευδοκράτους στὴν Τουρκοκυπριακὴ Πολιτεία συνιστᾷ πλάσμα δικαίου. Ἡ πρόβλεψις αὕτη —λογικῶς— θὰ ἐπαναλαμβάνεται στὶς διαπραγματεύσεις στὸ μέλλον, ἐφ' ὅσον βάση τῶν συζητήσεων ἀποτελεῖ ἡ διζωνικὴ καὶ δι-κοινοτικὴ ὁμοσπονδία. Ἀκόμη καὶ ἂν δὲν ἀναφέρεται ρητῶς, ἐκ τῶν πραγμάτων, αὐτὸ θὰ συμβεῖ στὴν πράξιν ἐκ τοῦ ἀποτελέσματος.

Γιὰ τὴν μετάβαση ἀπὸ τὴν σημερινὴ πραγματικότητα, ἡ ὁποία περιλαμβάνει τὴν ὑπαρξὴ ἐνὸς νομίμου κράτους καὶ μιᾶς παρανόμου καταστάσεως, πρὸς μία νέα πραγματικότητα, ὅπωςδήποτε ἀπαιτοῦνται κάποιες παραδοχῆς καὶ διευθετήσεις:

1) Ἡ ρύθμισις περὶ μεταβιβάσεως τῶν δομῶν τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας στὴν Ἑλληνοκυπριακὴ Πολιτεία καὶ ἀντιστοίχως τοῦ ψευδοκράτους στὴν Τουρκοκυπριακὴ νομιμοποιεῖν ἐκ τῶν ὑστέρων τὴν παράνομη κατάστασις τοῦ ψευδοκράτους.

2) Ἡ μὴ ἀναγνώρισις ἐνὸς μορφώματος, μιᾶς de facto καταστάσεως, συνεπάγεται καὶ τὴν μὴ ἀναγνώριση καμιάς δομῆς ἢ πράξεως ποὺ νὰ προέρχεται ἀπὸ αὐτό. Ἐν προκειμένῳ, ἀναγνωρίζονται καὶ ἰσχυροποιεῖν τὴν πράξιν ἐκ τῶν ὑστέρων ὅλες οἱ "δομῆς" τοῦ ψευδοκράτους.

3) Ἐπὶ πλέον, αἴρονται οἱ ὅποιες κυρώσεις εἶχαν ἐπιβληθεῖ κατὰ παρανομίας διαταράσσουσας τὴν διεθνή ἔννομη τάξιν, δηλαδὴ οἱ πολιτικῆς καὶ ἠθικῆς κυρώσεις τῆς μὴ ἀναγνώρισεως τοῦ ψευδοκράτους καὶ τῆς καταδίκης του ἀπὸ τὸ σύνολον τῆς διεθνοῦς κοινότητος.

2) Τὸ ζήτημα τῆς συνέχισεως ἢ διαδοχῆς τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας ὡς πλάσμα δικαίου

► Βαρύνουσα σημασία ἔχει καὶ τὸ ἔαν τὸ ὁμόσπονδο κράτος ποὺ θὰ προκύψει θὰ ἀποτελεῖ συνέχιση τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας ἢ ἔαν θὰ συντελεσθεῖ διαδοχὴ κρατῶν. Τὸ θέμα αὐτὸ ἐτέθη καὶ εἰς τὸ Σχέδιο Ἄνὰν καὶ θὰ πρέπει νὰ ὀρισθεῖ σὲ κάθε περίπτωση ἐπιλύσεως ἐπὶ τῇ βάσει ὁμοσπονδίας. Στὴν ὑποθετικὴν περίπτωση καθ' ἣν τὸ νέο κράτος θὰ ἐθεωρεῖτο διάδοχος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, θὰ ἔπαυε νὰ ὑφίσταται ἡ Κυπριακὴ Δημοκρατία καὶ θὰ ἀντικαθίστατο ὑπὸ τοῦ νέου κράτους.

► Θὰ πρέπει, βεβαίως, νὰ τονισθεῖ ὅτι τὸ βασικὸ συστατικὸ στοιχεῖο τῆς διαδοχῆς εἶναι ἡ ἑδαφικὴ μεταβολή, προϋπόθεσις μὴ συντρέχουσα ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον τὰ ἔξωτερικὰ ὄρια τοῦ κράτους θὰ παρέμεναν ἀμετάβλητα.

► Ἐπίσης, τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ ὁμόσπονδο κράτος θὰ διατηροῦσε τὴν θέσιν τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας στὸν Ο.Η.Ε. θὰ ἀπετέλει ἰσχυρὰν ἀπόδειξιν περὶ συνέχισεως τοῦ κράτους.

► Ἄλλο καίριον ζήτημα μὴ ρυθμιζόμενο ἐν σχέσει πρὸς αὐτὴν τὴν παράμετρο εἶναι τὸ ἐξῆς: κατὰ τὴν περίπτωση ὀριστικῆς παραλύσεως τοῦ νέου κράτους, ἔαν εἶχε τελεσθεῖ ἡ συνέχισις τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, θὰ μπορούσε νὰ γίνῃ ἐπαναφορὰ στὴν προτεραιὰ κατάσταση.

► Ἀντιθέτως, ἔαν εἶχε καταργηθεῖ στὰ πλαίσια διαδοχῆς, δὲν θὰ ὑπῆρχε *status quo ante* καὶ ἡ περίοδος πρὸ τῆς ἀποδοχῆς τοῦ σχεδίου ἐπιλύσεως θὰ ἀπετελοῦσε *tabula rasa*, ἄρα χάος!

► Ἐπὶ πλέον, τί θὰ συνέβαινε σὲ περίπτωση νέας "ἀποχωρήσεως" τῶν Τουρκοκυπρίων; Θὰ διετηρεῖτο μόνον ἡ Ἑλληνοκυπριακὴ συνιστώσα Πολιτεία ἢ καὶ τὸ ὁμοσπονδιακὸ κράτος;

Εἶναι ἢ ὄχι γεωπολιτικῶς ἐφικτὸν καὶ πιθανὸν νὰ συμβεῖ κάτι ἀνάλογο, τὴν στιγμὴν ποὺ ὅλοι γνωρίζομε τίς ἀπόψεις Νταβούτογλου, σχετικῶς μὲ τὴν Κύπρο; Καὶ τί πρέπει νὰ πράξομε γιὰ νὰ ἀντιμετωπίσομε ἓνα ἀνάλογο ἐνδεχόμενον; Μήπως θὰ ἀποδεχθοῦμε ἀπλῶς τὰ ὀδυνηρὰ τετελεσμένα;

► Ἡ ρύθμισις περὶ στιγμιαίας καταλύσεως τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας πρὶν τὴν δημιουργία τοῦ νέου κράτους συνιστᾶ, ἐπίσης, δικαϊκὸ πλάσμα.

► Ὁ ἐξυπηρετούμενος ὑπὸ τοῦ ἐν λόγω δικαϊκοῦ πλάσματος, σκοπὸς θὰ ἦταν ἡ μετάβασις ἀπὸ μίαν ὑφισταμένην πραγματικότητα ὑπάρξεως ἐνὸς νομίμου κράτους καὶ ἐνὸς ψευδοκράτους σὲ μίαν διάδοχον κατάσταση συστάσεως ὁμοσπονδίας μὲ δύο ἰσοτίμους "ἐταίρους". Ἐπιδιώκεται, δηλαδή, καὶ σὲ αὐτὴν τὴν περίπτωση, ἡ ὑπέρβασις ἐμποδίων καὶ ἀντιφάσεων, ὅπως εἶναι ἡ ἀνάγκη ἐξισώσεως μίας παρανόμου μὲ μίαν νόμιμον κατάσταση!

► Εἶναι προφανὲς ὅτι καὶ κατὰ τὴν περίπτωση τῆς ρυθμίσεως περὶ στιγμιαίας καταλύσεως τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας νομιμοποιεῖται ἐκ τῶν ὑστέρων μίαν παράνομον κατάστασις: τὸ ψευδοκράτος.

► Ἐπὶ πλέον, εἶναι ἰσχυρότατος ὁ προκύπτων γιὰ τὴν Κυπριακὴν Δημοκρατία συμβολισμός. Δηλαδή, ὄχι μόνον δὲν αἴρονται ἀπλῶς, οἱ ὅποιες κυρώσεις ἐπεβλήθησαν στὴν παραβιάζουσα τὴν διεθνή ἔννομον τάξιν τουρκικὴ πλευρά,

ἀλλὰ ἐπιπροσθέτως εἶναι ὡς ἐὰν ἐτιμωρεῖτο τὸ νόμιμο κράτος —ποῦ ὑπέστη τὴν προσβολή— μὲ τὴν στιγμιαία, ἀλλὰ τελικῶς ὀριστική, κατάλυσή του.

► Ἡ στιγμιαία παῦσις τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας συνιστᾷ ιδιαίτερα ἀρνητικὸ ἠθικὸ, ἱστορικὸ καὶ πολιτικὸ συμβολισμό, ἀφοῦ κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν ΔΙΑΚΟΠΤΕΤΑΙ Ἡ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ ΚΡΑΤΟΥΣ καὶ βεβαίως κάθε ἰδιαιτέρα ἑλληνικὴ ταυτότητάς του, δημιουργουμένης μιᾶς πλαστῆς καὶ ἀνυπάρκτου "ὁμοσπόνδου Κυπριακῆς πολιτισμικῆς καὶ ἐθνικῆς ταυτότητος".

Οἱ βρεταννικὲς βάσεις: Ἐκ τῶν ὑστέρων νομιμοποιήσις παράνομων καταστάσεων

► Ἐν περιπτώσει ἐπιλύσεως τοῦ Κυπριακοῦ, πολὺπλοκος εἶναι καὶ ἡ διαχείρισις τοῦ ζητήματος τῶν βρεταννικῶν βάσεων στὸ ἔδαφος τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, οἱ ὁποῖες καταργοῦν τὴν ἄσκησιν ἐθνικῆς κυριαρχίας τῆς σὲ τμήμα τοῦ ἐδάφους τῆς καὶ ἀποτελοῦν ἓνα ἐκ τῶν χειρίστων καταλοίπων τῆς ἀποικιοκρατίας.

► Τὸ καθεστῶς αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ εὔρη ἔρεισμα στὸ διεθνὲς δίκαιο.

► Διὰ τοῦ Σχεδίου Ἄναν ὄχι ἀπλῶς διετηρεῖτο τὸ ἐν λόγῳ καθεστῶς, ἀλλὰ ἐπεδιώκετο καὶ ἡ νομιμοποίησίς του μέσῳ σχετικῶν εἰδικῶν ρυθμίσεων περὶ τῶν βάσεων καὶ τοῦ Δικαίου τῆς Θαλάσσης, ἀναφορικῶς πρὸς τὸ ὁποῖο, ἀπεκλείετο ἡ ἄσκησις κυριαρχικῶν δικαιωμάτων ἀπὸ τὴν Κυπριακὴν Δημοκρατία στὴν θαλάσσια περιοχὴ ἐνώπιον τῶν βάσεων.

Τὸ ζήτημα τῆς συνεχίσεως ἢ διαδοχῆς τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας ἐν σχέσει πρὸς τὰ τελεσθέντα διεθνῆ ἐγκλήματα

► Στὴν περίπτωσιν στιγμιαίας καταλύσεως τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, πρὸ τῆς δημιουργίας τοῦ νέου κράτους, εἶναι ἀμφίβολον ἐὰν θὰ συνεχίζον νὰ ὑφίστανται σὲ νομικὸ ἐπίπεδο τὰ, τελεσθέντα ἀπὸ τὴν Τουρκία, διεθνῆ ἐγκλήματα στὴν Κύπρον. Ἐφ' ὅσον, ἐν σχέσει πρὸς τὴν διαδοχὴ κρατῶν, ὁ γενικὸς κανὼν εἶναι ὅτι δὲν ὑφίσταται διαδοχὴ ὡς πρὸς τὶς παράνομες πράξεις, εἶναι ἄκρως ἀμφίβολον ἐὰν θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ διωχθοῦν τὰ τελεσθέντα διεθνῆ ἐγκλήματα καὶ νὰ ἀποδοθεῖ δικαιοσύνη ὡς πρὸς αὐτά.

► Γίνεται εὐκόλως ἀντιληπτὸ πόσο ἀρνητικὸ προηγούμενον θὰ ἀποτελοῦσε γιὰ τὴν διεθνῆ κοινότητα ἢ ex post νομιμοποιήσις ἐνὸς παρανόμου μορφώματος μὲ τὴν παράλληλον "ἐξαφάνισιν" ἀπὸ τὴν νομικὴ πραγματικότητα τῶν τελεσθέντων ἐγκλημάτων ποὺ σχετίζονται καὶ ὑπῆρξαν ἐπακόλουθα τῆς παρανόμου αὐτῆς καταστάσεως.

► Θα μποροῦσε νὰ ὑποστηριχθεῖ ὁμως, μὲ μεγάλο —πάντως— ποσοστὸν διακινδυνεύσεως ἰσχύος τοῦ ἐπιχειρήματος, ὅτι καὶ στὴν ὑποθετικὴν περίπτωσιν στιγμιαίας καταλύσεως τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας, ἐφ' ὅσον ἔχει κριθεῖ ὅτι ἡ Τουρκία ἀσκεῖ ἀποτελεσματικὸ ἔλεγχον ἐπὶ τοῦ ψευδοκράτους, θὰ ἐξακολουθεῖ νὰ φέρει καὶ τὴν εὐθύνη τῶν τελεσθέντων διεθνῶν ἐγκλημάτων.

► Ένδεικτικῶς, αναφέρεται ὅτι ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐπιτροπὴ Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων κρίνουσα τὶς προσφυγὲς τῆς Κύπρου κατὰ τῆς Τουρκίας, 1974-1994, ὑπεστήριξε —μεταξὺ ἄλλων— ὅτι οἱ τουρκικὲς ἔνοπλες δυνάμεις εἰσήλθαν στὴν νῆσο τῆς Κύπρου, ἐνεργοῦσες ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τὶς ὁδηγίες τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως καὶ ὅτι ἡ Τουρκία ἀσκεῖ "λεπτομερῆ" ἔλεγχο ἐπὶ τῆς πολιτικῆς καὶ τῶν πράξεων τοῦ ψευδοκράτους.

► Ἐπίσης, τὸ Εὐρωπαϊκὸ Δικαστήριο Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων στὴν ὑπόθεση Λοϊζίδου κατὰ Τουρκίας, τὸ 1996, ἀνέφερε ὅτι ἡ Τουρκία ἀσκεῖ ἀποτελεσματικὸν ἢ πλήρη ἔλεγχο ἐπὶ τῶν ἐνόπλων δυνάμεων τῶν εὐρισκομένων εἰς τὸ βόρειο τμήμα τῆς Κύπρου.

► Ἐπὶ πλέον, τὸν Μάϊον τοῦ 2014 τὸ Εὐρωπαϊκὸ Δικαστήριο Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων ἐπέβαλε στὴν Τουρκία τὴν καταβολὴ ἀποζημιώσεως ὕψους 90 ἑκατομμυρίων εὐρῶ γιὰ τὴν εἰσβολὴ τοῦ 1974 στὴν Κύπρο καὶ τὴν συνεχιζομένη κατοχὴ τοῦ βόρειου τμήματος τοῦ νησιοῦ.

Συμπερασματικὲς παρατηρήσεις ἐν σχέσει πρὸς τὶς προαναφερθεῖσες πτυχὲς ἐπιλύσεως τοῦ Κυπριακοῦ

► Ἡ διαχείρισις καὶ ἐπιλύσις ἑνὸς τόσον σύνθετου, δισεπίλυτου καὶ πολυπαραμετρικοῦ ζητήματος, ὅπως εἶναι τὸ Κυπριακὸ:

Πρῶτον: λειτουργεῖ ὡς ἓνα βαθμὸ δικαιοπαραγωγικῶς καὶ θὰ πρέπει νὰ δοθεῖ προσοχὴ σχετικῶς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ἐκ τῶν ὑστέρων νομιμοποιήσεως παρόμοιων καταστάσεων καὶ

Δεύτερον: δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐρεῖδεται ἐπὶ δικαϊκῶν πλασμάτων.

► Τὸ πλάσμα δικαίου εἶναι ἰδιαίτερος σημαντικὸ νομικὸ ἐργαλεῖο, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται εὐρέως στὴν νομικὴ ἐπιστήμη. Ὡστόσο, ἡ ἴδρυσις κράτους, τὸ ὁποῖον καλεῖται νὰ ἀντιμετωπίσει, νὰ ἐξισορροπήσει καὶ νὰ ἐναρμονίσει τόσες ἀντιφάσεις, δυσκολίες, ἀσυμβατότητες καὶ ἀπολύτως ἀλληλοσυγκρουόμενα συμφέροντα εἶναι ἐξαιρετικῶς ἀμφίβολον ἐὰν θὰ ἠδύνατο, μεταξὺ ἄλλων, νὰ ἐρεῖδεται ἐπὶ δικαϊκῶν πλασμάτων.

► Ὅσον ἀφορᾷ τὸ Κυπριακὸ, λοιπόν, ἡ ἀνάγκη χρήσεως ὅλων αὐτῶν τῶν πλασμάτων δικαίου γιὰ τὴν δημιουργία ἑνὸς "ὑποδείγματος" ἰδρύσεως καὶ διακυβερνήσεως τοῦ νέου κράτους, ἴσως ὑποδεικνύει καὶ τὸν ἀσταθῆ χαρακτήρα ποὺ θὰ ἔχει τὸ νέο κράτος, καθὼς ἐπίσης καὶ τὴν ἀμφίβολο λειτουργικότητά του καὶ τὴν χαμηλοτάτου ἐπιπέδου ἀποτελεσματικότητά του ὅταν αὐτὸ τεθεῖ εἰς τὴν βάσανον τῆς λειτουργίας.

ΤΑ ΤΕΛΕΣΘΕΝΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

1. Τὸ διεθνὲς ἔγκλημα κατὰ τῆς εἰρήνης

— Ἡ τουρκικὴ εἰσβολὴ καὶ ἡ στρατιωτικὴ κατοχὴ στὴν Κύπρο πληροῦν τὴν ἀντικειμενικὴ καὶ τὴν ὑποκειμενικὴν ὑπόστασι (actus reus καὶ mens rea) τῶν ἐγκλημάτων κατὰ τῆς εἰρήνης, δηλαδὴ τοῦ ἐγκλήματος τῆς ἐπιθέσεως.

— Η εισβολή και κατοχή εδάφους ξένου κράτους αναφέρεται ως μορφή επιθέσεως στο Ψήφισμα της Γενικής Συνελεύσεως του Ο.Η.Ε. 3314 (XXIX)/1974 και στο Καταστατικό του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου (Δ.Π.Δ.) (άρθρον 8 bis παράγραφος 2 περίπτωσης α).

2. Το διεθνές έγκλημα της βιαιάς εκδιώξεως πληθυσμῶν

— Η βιαιά εκδιώξις ἄνω τῶν 200.000 Ἑλληνοκυπρίων ἀπὸ τὶς ἐστίες καὶ τὶς περιουσίες τους πληροῖ τὴν ἀντικειμενικὴ καὶ τὴν ὑποκειμενικὴν ὑπόστασι τῶν ἐγκλημάτων κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος (άρθρον 7 (1)(d), ἄρθρο 7 (2) (d) τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Δ.Π.Δ.).

— Η βιαιά εκδιώξις τῶν Ἑλληνοκυπρίων ἀποτελεῖ μέρος τῆς εὐρύτερας στρατηγικῆς τῆς τουρκικῆς πλευρᾶς, ἡ ὁποία ἐστόχευε στὴν de jure ἀποδοχὴ τῆς διχοτομήσεως τῆς νήσου.

— Σημειώνεται ὅτι τὰ ἐγκλήματα κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος εἶναι δυνατὸν νὰ τελοῦνται καὶ ἐν καιρῷ εἰρήνης.

— Ἡ συντελεσθεῖσα, κατὰ τὴν διάρκειά τῆς ἐνόπλου συγκρούσεως, βιαιά εκδιώξις τῶν Ἑλληνοκυπρίων ἀποτελεῖ καὶ ἐγκλημα πολέμου. (άρθρον 8 (2) (b) (viii), ἄρθρο 8 (2) (b) (vii) Καταστατικοῦ Δ.Π.Δ., Συμβάσεις τῆς Γενεύης τοῦ 1949).

2.1. Τὸ διεθνὲς ἐγκλημα τῆς ἐθνοκαθάρσεως

— Παρὰλλήλως, πληρεῖται ἡ ἀντικειμενικὴ καὶ ἡ ὑποκειμενικὴ ὑπόστασις καὶ τοῦ ἐγκλήματος τῆς ἐθνοκαθάρσεως.

— Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐπιτροπὴ Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων (1975) ἀνέφερε —μεταξὺ ἄλλων— ὅτι οἱ συντελεσθεῖσες ἀπὸ τὴν Τουρκία παραβιάσεις, ἐστρέφοντο κατὰ τῶν Ἑλληνοκυπρίων λόγῳ τῆς ἐθνικῆς καταγωγῆς, τῆς φυλῆς καὶ τῆς θρησκείας τους, στὰ πλαίσια ἐνὸς καλῶς ὀργανωμένου σχεδίου τῆς Ἀγκύρας νὰ εκδιώξει τοὺς Ἑλληνοκυπρίους ἀπὸ τὸ κατεχόμενο ἀπὸ τὰ στρατεύματά τῆς βόρειον τμήμα τῆς Κύπρου καὶ νὰ ἐγκαταστήσει ἐκεῖ ἀποκλειστικῶς Τουροκυπρίους καὶ Τούρκους ἐκ Τουρκίας, κατηγορῶντας εὐθέως τὴν Τουρκία γιὰ συστηματικὴ ἐθνικὴ κάθαρση ('ethnic cleansing policy').

2.2. Τὸ διεθνὲς ἐγκλημα τῆς βιαιάς ἐξαφανίσεως προσώπων

— Τὸ ζήτημα τῶν ἀγνοουμένων στὴν Κύπρου —ἐφ' ὅσον ἀποτελεῖ μέρος κυβερνητικῆς πολιτικῆς, ἢ εὐρύτερας ἐκτεταμένης ἢ συστηματικῆς πρακτικῆς μετὰ τὴν ἀνοχὴν ἢ τὴν ἐπικουρίαν κυβερνήσεως ἢ de facto ἀρχῆς— συνιστᾷ ἐγκλημα κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος, ἀφοῦ κατὰ τὰ λοιπὰ πληροῖ τὴν ἀντικειμενικὴ καὶ τὴν ὑποκειμενικὴν ὑπόστασι τοῦ συγκεκριμένου ἐγκλήματος, (άρθρον 7 (1) (i), ἄρθρο 7 (2) (i) τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Δ.Π.Δ.)

— Σὲ κάθε περίπτωσι, πάντως, περιλαμβάνει σοβαρότατες παραβιάσεις τοῦ διεθνoῦς ἀνθρωπιστικοῦ δικαίου.

3. Το διεθνές έγκλημα τοῦ έποικισμοῦ

— Ὁ συντελεσθεὶς έποικισμὸς κατὰ τὴν περίοδο τῆς ένόπλου συρράξεως στὴν Κύπρο, πληροῖ τὴν ἀντικειμενικὴ καὶ τὴν ὑποκειμενικὴν ὑπόσταση τῶν έγκλημάτων πολέμου (άρθρον 8 (2) (b) (viii), άρθρον 8 (2) (b) (vii) Καταστατικοῦ Δ.Π.Δ., Συμβάσεις τῆς Γενεύης τοῦ 1949).

4. Το διεθνές έγκλημα πολέμου τῶν ἀνθρωποκτονιῶν

— Οἱ τελεσθεῖσες, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ένόπλου συρράξεως, ἀνθρωποκτονίες Ἑλληνοκυπρίων ἀπὸ τὰ τουρκικὰ στρατεύματα πληροῦν τὴν ἀντικειμενικὴ καὶ τὴν ὑποκειμενικὴν ὑπόσταση τῶν έγκλημάτων πολέμου (άρθρον 8 (2) (α) (i) τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Δ.Π.Δ., Συμβάσεις τῆς Γενεύης τοῦ 1949).

— Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐπιτροπὴ Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων κατέληξε στὸ συμπέρασμα ὅτι τουρκικὰ στρατεύματα διέπραξαν εὐρείας κλίμακος μαζικὲς δολοφονίες κατὰ Ἑλληνοκυπρίων.

5. Το διεθνές έγκλημα πολέμου τῶν βασανιστηρίων

— Τὰ τελεσθέντα, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ένόπλου συγκρούσεως, βασανιστήρια κατὰ Ἑλληνοκυπρίων ἀπὸ τὶς τουρκικὲς δυνάμεις πληροῦν τὴν ἀντικειμενικὴ καὶ τὴν ὑποκειμενικὴν ὑπόσταση τῶν έγκλημάτων πολέμου (άρθρον 8 (2) (α) (ii) τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Δ.Π.Δ) ἀλλὰ καὶ τοῦ αὐτοτελοῦς έγκλήματος τῶν βασανιστηρίων.

— Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐπιτροπὴ Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων ὑπεστήριξε ὅτι έτελέσθησαν ἀπὸ τὸν τουρκικὸ στρατὸ συστηματικὰ βασανιστήρια κατὰ Ἑλληνοκυπρίων.

6. Το διεθνές έγκλημα πολέμου τῶν βιασμῶν

— Οἱ τελεσθέντες, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ένόπλου συγκρούσεως, βιασμοὶ ἀπὸ τὶς τουρκικὲς δυνάμεις στὴν Κύπρο πληροῦν τὴν ἀντικειμενικὴ καὶ τὴν ὑποκειμενικὴν ὑπόσταση τῶν έγκλημάτων πολέμου (άρθρον 8 (2) (b) (xxii) τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Δ.Π.Δ., Συμβάσεις τῆς Γενεύης τοῦ 1949).

— Ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐπιτροπὴ Ἀνθρωπίνων Δικαιωμάτων ἔκρινε ὅτι ὑπῆρξε πλήρης ἀπόδειξις, ὅτι έπαναλαμβανόμενοι ὁμαδικοὶ βιασμοὶ έτελέσθησαν κατὰ γυναικῶν ἀπὸ τοὺς Τούρκους στρατιῶτες.

— Ἡ τέλεις ἀνθρωποκτονιῶν, βασανιστηρίων καὶ βιασμῶν —(σύμφωνα μὲ τὸ άρθρον 7 (1) (a), (f), (g), ἀντιστοίχως, τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Δ.Π.Δ.)— συνιστοῦν καὶ έγκλήματα κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος, ἐφ' ὅσον ἀποτελοῦν μέρος κυβερνητικῆς πολιτικῆς, είτε εὐρυτέρας ἐκτεταμένης ἢ συστηματικῆς πρακτικῆς διαπράξεως ὡμοτήτων μὲ τὴν ἀνοχὴν ἢ τὴν έπικουρία κυβερνήσεως ἢ de facto ἀρχῆς.

7. Το διεθνές έγκλημα πολέμου τῆς καταστροφῆς τῶν θρησκευτικῶν καὶ πολιτισμικῶν μνημείων

— Οἱ καταστροφές τῶν θρησκευτικῶν καὶ πολιτισμικῶν μνημείων ποὺ συντελέσθησαν στὴν Κύπρο, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ένόπλου συρράξεως, πληροῦν

τήν ἀντικειμενικήν καὶ τὴν ὑποκειμενικήν ὑπόστασιν τῶν ἐγκλημάτων πολέμου (ἄρθρον 8 (2) (b) (ix) τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Δ.Π.Δ.).

Ἡ νομικὴ μεταχείρισις τῶν διεθνῶν ἐγκλημάτων

— Οἱ κανόνες οἱ ἀφορῶντες τὰ διεθνή ἐγκλήματα ἀποτελοῦν *jus cogens*, δηλαδή κανόνες ἀναγκαστικοῦ διεθνoῦς δικαίου, οἱ ὅποιοι εἶναι ἀπαραβίαστοι καὶ δημιουργοῦν ὑποχρεώσεις *erga omnes*. Δεσμεύουν ὅλα τὰ κράτη, ἀνεξαρτήτως ἐὰν ἔχουν κυρώσει τίς συνθήκες ποὺ τὰ προβλέπουν καὶ τὸ Καταστατικὸν τοῦ Δ.Π.Δ. καὶ δὲν μπορεῖ κάποιο κράτος νὰ ἀντιτάξει τὴν ἔλλειψιν ἢ τὴν διαφορετικὴν σχετικὴν ρύθμισιν τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ δικαίου.

- * Τὰ κράτη περιορίζονται ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἀπονομὴ ἀμνηστίας σὲ αὐτοὺς τοὺς διεθνῶν ἐγκλημάτων.
- * Κατὰ τὴν κρατοῦσα ἔποψιν, τὰ διεθνή ἐγκλήματα δὲν παραγράφονται.
- * Κατὰ τὴν περίπτωσιν τελέσεως διεθνoῦς ἐγκλήματος, προβλέπεται ὁ θεσμὸς τῆς οἰκουμενικῆς δικαιοδοσίας.
- * Διαπιστώνεται, λοιπόν, ἡ ὑπαρξὶς διηρυμένου ἐννόμου συμφέροντος γιὰ τὴν δίωξίν τοὺς, μὲ δικαιολογητικὸ ἔρεισμα ὅτι πράξεις τόσο ἀπεχθεῖς δὲν πρέπει νὰ μένουν ἀτιμώρητοι, ἐπειδὴ συνιστοῦν προσβολὴ τῆς παγκοσμίου κοινότητος καὶ ὄχι ἀποκλειστικῶς τῶν ἄμεσα θιγομένων κρατῶν καὶ ἀτόμων.

Ἐρώτημα καταληκτικόν: Πόσον εἴμεθα διατεθειμένοι ἐμεῖς τὸ Κοινὸν τῶν Ἑλλήνων νὰ ἀξιοποιήσομε ὅλα τὰ ἀνωτέρω καὶ νὰ τὰ καταστήσομε μέρος μιᾶς διεθνoῦς πολιτικῆς τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὴν διαδικασίαν ἐπιλύσεως τοῦ "Κυπριακοῦ ζητήματος";